

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 110/11
Luxemburg, 13 octombrie 2011

Hotărârea în cauza C-439/09
Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS/Président de l'Autorité de la
Concurrence și alții

O clauză a unui contract de distribuție selectivă prin care se interzice distribuitorilor societății Pierre Fabre Dermo-Cosmétique să vândă produsele acesteia pe internet constituie o restrângere a concurenței prin obiect, cu excepția cazului în care această clauză este justificată în mod obiectiv

O astfel de interdicție nu poate beneficia de o scutire pe categorii înșă ar putea, în anumite condiții, să beneficieze de o scutire individuală

Articolul 101 TFUE interzice acordurile care au ca obiect restrângerea concurenței. Articolul 101 alineatul (3) TFUE prevede că, în anumite condiții, acordurile care îmbunătățesc distribuția produselor sau contribuie la promovarea progresului economic pot beneficia de o exceptare individuală. În plus, diverse regulamente prevăd că anumite categorii de acorduri pot beneficia de o scutire pe categorii. Unul dintre aceste regulamente, regulamentul privind exceptarea pe categorii a acordurilor verticale¹, prevede o astfel de scutire pentru acordurile verticale care îndeplinesc anumite condiții. Totuși, acest regulament cuprinde o listă de acorduri care nu pot beneficia de o scutire pe categorii.

Pierre Fabre Dermo-Cosmétique („PFDC”) este o societate a grupului Pierre Fabre. Aceasta are ca obiect de activitate fabricarea și comercializarea de produse cosmetice și de îngrijire personală și deține mai multe filiale, printre care, în special, laboratoarele Klorane, Ducray, Galénic și Avène, ale căror produse cosmetice și de îngrijire personală se vând, sub aceste mărci, în cea mai mare parte în farmacii, atât pe piața franceză, cât și pe piața europeană.

Produsele în cauză nu intră în categoria medicamentelor și sunt, prin urmare, exceptate de la monopolul farmaciilor prevăzut de legislația franceză. În contractele de distribuție a produselor menționate privind mărcile Klorane, Ducray, Galénic și Avène se precizează că vânzările trebuie să aibă loc exclusiv într-un spațiu fizic, în prezența obligatorie a unui farmacist care posedă o diplomă de specialitate, limitând astfel în practică orice formă de vânzare pe internet.

În octombrie 2008, în urma unei anchete, autoritatea de concurență din Franța a decis că, întrucât interziceau *de facto* orice vânzare pe internet, acordurile de distribuție ale PFDC constituiau acorduri anticoncurențiale contrare atât legislației franceze, cât și dreptului Uniunii în materia concurenței. Astfel, autoritatea de concurență a considerat că interzicerea vânzării pe internet avea în mod necesar ca obiect restrângerea concurenței și că nu putea beneficia de o scutire pe categorii. Această autoritate a decis în plus că aceste acorduri nu puteau să beneficieze nici de o exceptare individuală.

PFDC a introdus o acțiune împotriva acestei decizii la Cour d'appel de Paris (Franța), care a întrebat Curtea de Justiție dacă o interdicție generală și absolută de a vinde pe internet constituie o restrângere a concurenței „prin obiect”, dacă un asemenea acord poate beneficia de o exceptare pe categorii și dacă, în cazul în care exceptarea pe categorii este inaplicabilă, acest acord poate beneficia de o exceptare individuală în temeiul articolului 101 alineatul (3) TFUE.

¹ Regulamentul (CE) nr. 2790/1999 al Comisiei din 22 decembrie 1999 privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (JO 1999 L 36, p. 21, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 66).

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea amintește că pentru a aprecia dacă o clauză contractuală implică o restrângere a concurenței „prin obiect”, trebuie analizate cuprinsul clauzei, obiectivele pe care urmărește să le atingă, precum și contextul economic și juridic în care aceasta se înscrie.

În ceea ce privește acordurile care constituie un sistem de distribuție selectivă, Curtea a statuat deja că astfel de acorduri influențează în mod necesar concurența în cadrul pieței comune. **În lipsa unei justificări obiective**, astfel de acorduri trebuie considerate „restrângeri prin obiect”. Cu toate acestea, un sistem de distribuție selectivă este conform dreptului Uniunii în măsura în care alegerea revânzătorilor se face pe baza unor criterii obiective de natură calitativă, stabilite în mod uniform pentru toți revânzătorii potențiali și aplicate nediscriminatoriu, proprietățile produsului în cauză impun o astfel de rețea de distribuție pentru a menține calitatea și a asigura utilizarea corectă a acestuia și, în sfârșit, criteriile definite nu depășesc ceea ce este necesar.

După ce a amintit că **este de competența instanței de trimitere să examineze** dacă o clauză contractuală care interzice *de facto* toate formele de vânzare pe internet **poate fi justificată de un obiectiv legitim, Curtea i-a pus la dispoziție** în acest scop **elemente de interpretare a dreptului Uniunii** care să îi permită să se pronunțe.

Astfel, Curtea subliniază faptul că, având în vedere libertățile de circulație, nu a admis, pentru a justifica o interdicție de vânzare pe internet, argumentele referitoare la necesitatea de a oferi consiliere personalizată clientului și de a asigura protecția acestuia împotriva unei utilizări incorecte a produselor – astfel cum rezultă din jurisprudența sa referitoare la vânzarea de medicamente care nu necesită rețetă² și de lentile de contact³. Totodată, Curtea statuează că necesitatea de a proteja imaginea de prestigiu a produselor PFDC nu poate constitui un obiectiv legitim pentru restrângerea concurenței.

În ceea ce privește posibilitatea ca un contract de distribuție selectivă să beneficieze de o exceptare pe categorii, Curtea amintește că această exceptare nu se aplică acordurilor verticale care au ca obiect restrângerea vânzătorilor active sau pasive către utilizatorii finali de către membrii unui sistem de distribuție selectivă care operează pe piață în calitate de vânzători cu amănuntul. Or, o clauză contractuală care interzice *de facto* internetul ca modalitate de comercializare are ca obiect cel puțin restrângerea vânzătorilor pasivi către utilizatorii finali care doresc să cumpere pe internet și care sunt localizați în afara zonei de acoperire fizică a unui membru al sistemului de distribuție selectivă. În consecință, exceptarea pe categorii nu se aplică acestui contract.

În schimb, un astfel de contract poate beneficia, cu titlu individual, de aplicabilitatea exceptării legale prevăzute la articolul 101 alineatul (3) TFUE dacă instanța de trimitere constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de această dispoziție.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egal

ă măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

² Hotărârea Curții din 11 decembrie 2003, Deutscher Apothekerverband (a se vedea [CP 113/03](#)).

³ Hotărârea Curții din 2 decembrie 2010, Ker-Optika (a se vedea [CP 117/10](#)).